

Dosarul nr. 2ra-371/22
2-20150829-01-2ra-05042022

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni – C. Rîmari
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A: Ciobanu, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Nuțoi împotriva lui Nicolai Moruzovschii cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Igor Nuțoi și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, prin care s-a respins acțiunea depusă de Igor Nuțoi,

constată:

La 27 noiembrie 2020, Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Moruzovschii cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4, 17 recto-verso).

În motivarea acțiunii a invocat că, la 13 octombrie 2016, Nicolai Moruzovschii, aflându-se la volanul mijlocului de transport de marcă și model Mercedes-Benz Sprinter, cu numerele de înregistrare de stat BNI 515, care aparține cu drept de proprietate lui Igor Nuțoi, traversând teritoriul Ungariei, nu a achitat taxa de drum pentru autostrăzile din Ungaria, în urma căror fapte au fost aplicate amenzi proprietarului autoturismului în sumă totală de 306,80 de euro.

Ca urmare, pe numele lui Igor Nuțoi, ca proprietar al vehiculului nominalizat, a fost întocmit proces-verbal de constatare a acestor încălcări, conform căruia Igor Nuțoi a fost impus să achite pentru încălcările admise intenționat de Nicolai Moruzovschii, în perioada 07 iulie 2017 – 26 aprilie 2018, suma de 306,80 de euro, compuse din amendă în sumă de 262,70 de euro, taxa de colectare a amenzii în sumă de 29,25 de euro, taxa de poștă în sumă de 5,85 de euro și costuri de determinare a adresei în sumă de 9 euro.

Reclamantul a indicat că, în urma discuțiilor avute cu fratele lui Nicolai Moruzovschii, a fost asigurat că ultimul îi va compensa aceste prejudicii, însă, nu și-a îndeplinit promisiunile, având o restanță în sumă de 306,80 de euro.

Astfel, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă extrajudiciară, la 27 octombrie 2020, a înaintat lui Nicolai Moruzovschii notificare, care potrivit avizului de recepție a trimiterii poștale a fost recepționată la 06 noiembrie 2020, prin care a solicitat achitarea benevolă a prejudiciului în sumă de 306,80 de euro în termen de 7 zile, de la primirea notificării. Însă, Nicolai Moruzovschii nu a întreprins nici o acțiune în vederea reparării prejudiciului cauzat.

Reclamantul Igor Nuțoi a solicitat prin cererea de chemare în judecată, în temeiul art. 19 și art. 1247 din Codul civil, încasarea de la Nicolai Moruzovschii în beneficiul său a sumei de 306,80 de euro, cu titlu de reparare a prejudiciului material, precum și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Nuțoi, ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Igor Nuțoi în beneficiul lui Nicolai Moruzovschii suma de 3 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 38, 43-49 recto-verso).

La 28 mai 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, a depus prin intermediul oficiului poștal apel împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni (f.d. 49-50, 51).

Prin decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Igor Nuțoi și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni (f.d. 94, 95-99 recto-verso).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că, în speță, Igor Nuțoi pretinde că a suportat un prejudiciu real la momentul intentării acțiunii civile, prin achitarea amenzii pentru încălcările în domeniul rutier comise de către Nicolai Moruzovschii la 13 octombrie 2016 pe teritoriul altui stat.

Instanțele inferioare au constatat că Igor Nuțoi nu a demonstrat cu probe pertinente că Nicolai Moruzovschii a transmis autovehiculul Mercedes-Benz Sprinter, cu numerele de înregistrare de stat BNI 515, în folosința lui Nicolai Moruzovschii la 13 octombrie 2016. Totodată, nu a fost demonstrat faptul că Nicolai Moruzovschii avea obligația să achite taxa de drum și că acesta se face vinovat de achitarea amenzii de către Igor Nuțoi.

Deopotrivă, instanțele inferioare au remarcat că, deși, Igor Nuțoi pretinde că a fost sancționat pentru neachitarea la 13 octombrie 2016 a taxei de drum pentru deplasarea pe autostrăzile din Ungaria, din înscrisurile prezentate de către acesta rezultă că această creanță a fost solicitată de către statul German, iar locul comiterii încălcării este indicat: M1/Gy04B-M1 LEVEL 163,7 km, fără a fi specificat dacă aceasta locațiune este pe teritoriul Ungariei, Germaniei sau unui alt stat. Ba mai mult ca atât, din înscrisurile date s-a constatat că Igor Nuțoi a avut neachitată amendă și pentru o altă încălcare admisă anterior, la 13 martie 2016.

Instanța de apel a considerat neconcludent ca probă înscrisul prezentat de Igor Nuțoi, intitulat „procură”, care este redactat într-o limbă străină și tradus în

limba rusă, conform căruia Igor Nuțoi i-a încredințat lui Nicolai Moruzovschii conducerea autovehiculului Mercedes-Benz Sprinter, cu numerele de înregistrare de stat BNI 515. Or, acest înscris, în coroborare cu alte probe din dosar, nu confirmă faptul că în data de 13 octombrie 2016 autovehiculul dat a fost condus pe teritoriul Ungariei anume de către Nicolai Moruzovschii și că acesta avea obligația să achite taxele de drum pe teritoriul Ungariei.

La fel, nici informația prezentată din sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră nu demonstrează faptul că în data de 13 octombrie 2016 autovehiculul Mercedes-Benz Sprinter, cu numerele de înregistrare de stat BNI 515, a fost condus de pe teritoriul Ungariei de către Nicolai Moruzovschii. Or, prin acest înscris a fost furnizată doar informația interpelată de partea reclamantă, și anume informația privind traversarea frontierei de stat prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova de către mijlocul de transport cu n/î BNI 515 în perioada 12 martie 2016 – 01 ianuarie 2017. Respectiv, înscrisul dat nu reflectă datele persoanelor care au traversat frontiera cu acest mijloc de transport în aceeași perioadă în calitate de pasageri, deoarece această informație nici nu a fost solicitată. Iar, conform declarațiilor lui Nicolai Moruzovschii, acesta a condus uneori autovehiculul dat, dar în prezența lui Igor Nuțoi, deoarece lucrau împreună și deseori se deplasau împreună.

La 17 martie 2022, Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă acțiunea (f.d. 106-112).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, suplimentar invocând că instanțele inferioare nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu au examinat toate materialele prezentate și au aplicat eronat legea.

Recurentul a menționat că în cadrul dezbaterilor judecătorești a demonstrat cu certitudine faptul că, fiind proprietarul autovehiculului Mercedes-Benz Sprinter, cu numerele de înregistrare de stat BNI 515, l-a transmis în folosință lui Nicolai Moruzovschii, care l-a condus în data de 13 octombrie 2016 pe teritoriul Ungariei fără a plăti taxele de folosire a autostrăzilor, iar pentru acest fapt proprietarului autovehiculului i-au fost aplicate amenzi în sumă totală de 306,80 de euro.

Astfel, la judecarea cauzei, instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că Nicolai Moruzovschii a săvârșit o contravenție, prin care a cauzat proprietarului autovehiculului, un prejudiciu material ce trebuie să-l compenseze conform art. 45 alin. (1) din Codul contravențional în coroborare cu art. 19, art. 20, art. 1998 și art. 2013 din Codul civil.

La 05 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Nicolai Moruzovschii pentru notificare copia recursului declarat de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia (f.d. 121). Prin referința depusă prin intermediul oficiului poștal la 29 aprilie 2022, intimatul Nicolai Moruzovschii a solicitat declararea

recursului lui Igor Nuțoi împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 18 noiembrie 2021. Potrivit avizului de recepție a trimiterii poștale DS8005958689AS, copia deciziei integrale din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurentului la 01 februarie 2022 (f.d. 102).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 17 martie 2022 (f.d. 106).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, rezultă că acesta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei și transpunerea unor temeuri de drept.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar

procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson v. Olanda*, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Igor Nuțoi a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „*Levages Prestations Services*” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher v. Cehia*, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Nuțoi, reprezentat de avocatul Igor Verejanu, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas